

Ja era hora que la República hagi fet pessetes...

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

...Fins ara només en feien alguns republicans

Any IV - Núm. 165

Barcelona, 8 d'agost de 1934

Preu: 20 centime

Parlem seriosament, per una vegada

Sembla que el senyor Companys, en parlar la setmana passada amb els periodistes del nomenament de Gómez Hidalgo com a representant més o menys administratiu de la Generalitat a Madrid, va creure convenient dedicar alguna frase desagradable als periodistes que no han vist amb bons ulls aquesta designació.

Entre aquests periodistes s'hi troben els de *La Rambla*, *La Publicitat*, *L'Opinió* i *EL BE NEGRE*. Això sol ja hauria d'haver fet reflexionar el senyor Companys. Però no sols no va reflexionar, sinó que va tenir l'equivocació de comentar-ho amb unes frases que, amb tot el respecte, qualificarem d'imprudents.

Ignorem els motius pels quals *La Rambla*, *L'Opinió* i *La Publicitat* no han pogut entusiasmar-se amb el nomenament de Gómez Hidalgo, però ens fa l'efecte que deuen ésser molt semblants als que han dictat l'actitud d'*EL BE NEGRE*. És a dir: per motius de catalanisme.

Desconeixem l'abast de la missió que la Generalitat encomana a Gómez Hidalgo. En canvi, sabem que aquest personatge és francament mal vist, i no pas per raons polítiques, en els medis madrilenys on precisament la Generalitat hauria de tenir més interès a guardar una certa *tenué*.

Gómez Hidalgo és molt republicà i molt esquerrà—va dir el senyor Companys, en fer el seu elogi.

Perfectament. També és molt republicà i molt esquerrà en Grau Jassans, i també ha estat sempre republicaníssim l'Emiliano Iglesias. I, no obstant...

No, senyor Companys, no. No és pas enviant Gómez Hidalgo a Madrid, ni tolerant que el conseller Dencàs doni càrrecs a tota la seva parentela, ni fent possible que el conseller Lluhi colloqui tot el partit de *L'Opinió* en l'administració de Justícia, ni permetent que el conseller Gassol converteixi el seu despatx en un cau de murrieries d'agent teatral de segon ordre, com la Generalitat aconseguirà aquella força moral que tots els catalanistes voldríem que tingués.

La muller del Cèsar, a més d'ésser honesta, havia de semblar-ho.

I aquestes coses les podem dir i les diem nosaltres perquè tenim tota l'autoritat per poder-ho fer. Perquè som catalanistes i republicans d'abans del 14 d'abril i d'abans de la dictadura; perquè també hem estat perseguits i també hem anat a la presó; perquè no hem tingut, ni pretès, ni aspirat a cap càrrec, honorífic o retribuït. Republicans i catalanistes de tota la vida, l'únic que hem tret de la República i de la Catalunya governant ha estat la possibilitat de rebre alguna garrotada.

No som uns esportius de la insidia i de la calúnnia. Som uns patriotes que ens servim, amb una independència ferotge, de les armes peculiars que ens posa a la mà un setmanari satíric. Tot rient, rient, *EL BE NEGRE* ha fet durant aquests tres anys una tasca de catalanisme irreductible, que és l'orgull i l'honor de la nostra carrera de periodistes.

(Segueix a la pàg. 4, al peu de la columna 7.)

DESPRÉS DE VUIT MESOS QUE ELS RADICALS SÓN AL PODER...

...Ha calgut fer pessetes noves

Madrid, 4. — El Director de la Casa de la Moneda va tenir, fa pocs dies, una dramàtica entrevista amb el cap del govern. — Senyor Samper — li va dir—, s'han acabat les pessetes. — Che, què em diu? — Que s'han acabat! — Però, és possible? — És possible. Ja se'n farà càrrec; tingui en compte que el partit radical fa més de vuit mesos que és al poder... — I a mi m'ho conta? El director de la Casa de la Moneda baixà els ulls, humilment.

— Li conto a vostè, senyor Samper. — Però, tant poques pessetes hi havia a Espanya? — Hi havia les de sempre, senyor president, però, veurà... les circumstàncies excepcionals... — Ni una paraula més! El senyor Samper s'aixecà, visiblement descompost. Estava tan excitat, que els ulls li miraven bé. Donà tres voltes per l'habitació. Després, encara una altra volta. De la calba li sortien reflexes tempestejants. Finalment s'encarà amb el director de la Casa de la Moneda i li digué: — Ja ho sap don Alejandro? — És el més indicat... — Quin remei ens queda, doncs? — Ah!... I el director de la Casa de la Moneda arronçà les espatlles amb un gest aclapat. En aquest moment baixà una llumenera del sostre i s'aturà, fosforescent, en forma d'interrogant, damunt la clepsa del President del Consell de Ministres. — Però—féu aquest, sobtadament joïós—, però vostè és el direc-

tor de la Casa de la Moneda, oi? — Sí, senyor. — I la Casa de la Moneda deu servir per a fer moneda, oi? — Per a fer moneda, és més indicat el Partit Radical. — Deixem-nos d'escarceos. Vull dir per a fabricar moneda. — Això, sí. — Doncs ja està arreglat. S'han acabat les pessetes? Doncs bé: en farem de noves. — Però, la circulació fiduciària... — Bé, no em vingui amb històries, que encara em farà creure que és republicà, vostè. — Sóc republicà històric, senyor. — Aquests són els que m'agraden. Apa, doncs, a fabricar pessetes noves i tal dia farà un any.

Tres dies després, el director de la Casa de la Moneda, es presentava a la Presidència del Consell de Ministres amb una carpeta de dibuixos a sota el braç. — Senyor Samper, aquí li porto

els projectes de les noves pessetes.

El senyor Samper aixecà el cap de damunt la fórmula on dormia, i, eixugant-se les llengües que tenia sota l'orella, respongué, amb un aire ensonyat:

—Mentre valguin una pesseta, ja m'estan bé.

—Però cal que els vegi—insistí el funcionari.

El senyor Samper es tragué un ull de l'infern de l'americana i esguardà els projectes amb atenció.

—Escolti—féu de sobte—. Aquí hi falta allò de Alfonso XIII por la G. de Dios.

—No m'ho digui, que prou que ho hem trobat a faltar... Però, amb això de la República, sap, a la millor algun exaltat ho hauria trobat inoportú...

El senyor Samper es gratà el clatell. Es tragué l'ull esquerre, el posà dintre un vaset mig ple d'aigua i, més asserenat, digué:

—Sí, la República, és clar... Però, vol dir que Gil Robles les donarà per vàlides aquestes pessetes si no hi posen això de Alfonso XIII por la G. de Dios?

—Crec que sí. Tots els d'El Debate, diuen que el fi justifica els mitjans.

—Doncs, endavant les atxes i passi el que Déu vulgui. Per altra banda, em fa l'efecte que quan els meus correligionaris vegin grabada la República a les monedes, li agafaran més aplec.

—A la moneda? Però és possible que encara li tinguin més amor?

—No, home, no, a la República. Pobreta, prou falta li fa...

I és per totes aquestes raons que han sortit pessetes de la República.

La veritat sobre Lou Calen

Tornen a ésser hostes de Barcelona els benemèrits occitans de Lou Calen. En assabentar-se de la seva arribada, en Foix, en Carbonell i els restants elements de la colònia perpinyanesca de Barcelona, es posaren a cercar-los per totes bandes, per tal de saludar-los amb aquell afecte.

Endebades. Els de Lou Calen no apareixien per enlloc. En Carbonell, alarmat, es personà a l'oficina d'objectes perduts de la Comandància municipal.

—On són els de Lou Calen?

—Els passeja en Ribé.

—Així és el que ens ha amagat Lou?

Era en Ribé, efectivament, que es lliurava a una minuciosa informació, gràcies a la qual s'han pogut fer descobriments sensacionals. Ahir lliurà un report a l'Alcalde, i avui nosaltres en podem oferir un resum.

«Sota la fallaçiosa denominació de Lou Calen—escriu el senyor Ribé—s'amaga una antiga agrupació humorística de Sant Andreu de la Barca. El seu objectiu consisteix en fer-se convidar el més sovint possible per les autoritats de Barcelona. L'animador de l'entitat no és altre que el conegut caramellaire, diputat al Parlament de Catalunya i director de la Banda Torsky, senyor Josep Fontbernat. Per congruïar-se les autoritats barcelonines, Lou Calen adopta una actitud occitànica, i per no desvetllar sospites, els seus components es deixen robar les carteres tan bon punt posen els peus a l'estació, com si fossin felibres de debò. Justament escandalitzat, el ministre francès de l'Interior, M. Sarraut, es personà darrerament a Barcelona, de rigorós incògnit, amb la intenció de posar un terme a aquesta faccenda de mal to. M. Sarraut anà a l'Hotel Colón i demanà per Lou Calen. Per un lapsus explicable, l'hi serviren un ou dur, i aleshores M. Sarraut es queixà amargament de l'ou de Colom.

Les coses estan en aquest punt. Signat (en set idiomes)

Riber

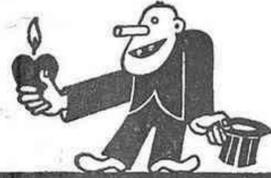
SALO DE LES CENT MIL CORBATES

LA SASTRERIA DANIEL'S és la més recomanable GUST, QUALITAT I PREUS PER A TOTIQUIM

Ramblla Catalunya, 13-Telèfon 20053

amb el cor a la mà

«I A VOSTE, QUI EL PRESENTA?»

En el miting de les Joventuts dels Partits Nacionalistes Catalans celebrat dijous passat al Palau de les Arts Decoratives s'armà un cert escàndol quan va parlar el senyor Alfred Cabanes, representant del Partit Nacionalista Republicà d'Esquerra.

El senyor Cabanes tingué la mala pensada de reproduir, davant d'aquell auditori excitat les teories d'aigua tèbia del conseller Lluhi i Vallescà.

Les protestes del públic obligaren l'orador a callar... i aleshores vingué la bona.

S'aixecà en Roc Boronat i digué, amb to melodramàtic:

—Jo responc del catalanisme d'en Cabanes!

Ovació, entusiasme, deliri, i heus ací que en Cabanes pogué continuar el discurs.

No obstant, un dels assistents que hi havia a prop nostre, preguntà, amb una veu tan feble que gairebé ningú no el va sentir:

—I d'en Roc Boronat, qui en respon?

Fou, sense cap mena de dubte, la millor frase de la nit.

PRECISIONS

Ens arriba la notícia que el diputat Fontbernat va dir en una penya de coneguts seus, al Cafè de la Rambla:

—El BE NEGRE? Vaja! És un periòdic en el qual tothom hi pot escriure. Pagant cinquanta pessetes, et deixen dir mal de qui vulguis.

Si algun dels que ho va escoltar s'ho va creure, l'advertim que, per dir mal d'en Fontbernat, no en fem pagar res.

—Quina llàstima, ara que ens podríem guanyar dos drets!

—Ep! Tornant l'ampolla, tres!

UN TRAIADOR A LA VEU

Manuel Brunet a La Veu de dimencres, s'admira, nosaltres també ens n'admiraríem, si fos escrit en català, d'un editorial d'El Diluvio on es diu:

«¿Qué es lo que constituye para nosotros en materia de catalanismo ese límite, encima del cual se tiene derecho siempre al respeto de las gentes y debajo del que no hay o no debiera haber más que desdoro y la vergüenza ajenos a los que no se conducen correctamente? Pues, a juicio nuestro, esa raya la traza el saber catalán.»

Exaltant-se, afegeix pel seu compte:

Molt ben dit! Que s'ho apuntin els catalans de tots els partits que encara no s'han pres la molèstia d'aprendre una mica el català. Hi ha molts catalans, que ara ja un mes volien engegar la guerra separatista i matar tots els de la Lliga, que encara diuen «en vege», «sin embargo», «luego», «nada me...

Mercat d'ocasions

Compra - Venda - Canvi de mobles i tota classe d'objectes.

TOT D'OCASIÓ

Corts. 414 - Telèfon 30422

Si voleu menjar una paella bona, bona, la trobareu a la

HUERTA VALENCIANA

instal·lada al cim de la torre Sant Sebastià

MENJADORS EN TIPIQUES BARRAQUES VALENCIANES

—SOM I SEREM GENT CATALANA.—TANT SI ES VOL COM SI NO ES VOL...

La cançó del bell Adolf

Quan tornava d'enterrar-lo, al pobre vell mariscal, Herr Adolf se n'empescava un projecte colossal.

Davant del mirall es planta, i es retalla amb les tisores quatre pèls del bigotet.

s'escup a les mans, les passa fortament pel seu cabell, per allisar-se la clenxa tan fort que es torna vermell;

es pinta un xiquet els llavis amb barreta de carni i després es polvoritza amb perfum de gessami.

I diu, veint-se tan maco, tan elegant i formós: Sóc prou important, em sembla, per fé el paper de tots dos.

Si se n'hi fica algun altre potser no em vagi prou bé; doncs seré tot d'una peça president i canceller.

Aquest vell ja m'atipava; gràcies a Déu que s'ha mort! Ara podré fer la meua; ara hi haurà un govern fort.

Pequè el que fins ara feia era feina d'aprenent; el vellot sempre em parava els peus, i era el meu turment.

I endemés, em feia nosa per a poder prosperar; al seu lloc ara ja em poso: presidir i governar!

I de mica, en mica, mica, o de pressa, si convé, tots els alts honors i càrrecs d'Alemanya jo tindrè.

Si m'empia aquest ministre, o aquell altre, qualsevol, el despatxo, o el suïcido, i em poso al seu lloc, tot sol.

Si el general von Ghirafen trobo que no va prou llis, al seu lloc també em colloco, enviant-li el doble sis.

Si el director de la banda municipal de Breslau no m'agrada, jo m'hi poso i l'engego a jugà al cau.

Que el rector que pontifica en tal universitat no em fa peça bitllo bitllo, per mi serà reemplaçat.

Que el bisbe de Baden Baden no es home que em faci el pes, cap a can taps l'expedeixo i em faig bisbe jo; comprès?

Tot en una mà, en la meua; quina glòria, quin gaudir! Quina enveja al Mussolini el prendrà, quan pensi en mi!

Ai, Adolf Hitler tnyaire: qui ho havia de pensar que tindries Alemanya a la planta de la mà!

Qualsevol vagi enfilant-se per bastides i taulons quan podia fer-se l'amo d'aquests mesells de teutons.

Si ells aguanten i em suporten, serà senyal que els va bé; jo els engresco, els entabano i els faig fer el que em convé.

Si ells mengen palla i civada, sempre és meu el millor tall; mai no falta un ruc o altre per qui vol anà a cavall.

gas (como derecho que tiene), y por este motivo tiene el bugón de echar las cartas tapado con una madera. Un servicio que es imprescindible y muy mal servido, porque no hay carta que no llegue con un considerable retraso, y que ahora nos priven de poderlas echar durante la noche.

I ja està segur el corresponal d'El Diluvio que el carter d'Esplugues no la aquesta obstrucció per evitar, precisament, que arribi a destí les seves cròniques periòdiques? De vegades, sota l'uniforme d'un carter s'hi amaga un patriota.

PLUJA DE TRICORNIS

L'ordre que el President de la Generalitat en funcions de conseller de Justícia acaba de publicar referent a l'ús del català davant dels Tribunals de Justícia de Catalunya, ha donat novament actualitat als fets ocorreguts la setmana anterior a l'Audiència, amb motiu de la vista d'una causa seguida contra un nacionalista.

Dissabte, en una popular cerveseria de la Rambla, un seu amic felicitava al diputat senyor Tralbal pel diàleg que va sostenir amb un magistrat segons sembla anomenat Rodríguez, i pel torneig que va celebrar amb uns números de la Guàrdia civil.

—No té importància—feia tot modestament el diputat de l'Esquerra—. Ara, que bromes a part, jo mai no hauria dit que els tricorns estiguessin tan poc adherits als llocs que els aguanten, ni que voleïessin amb tanta facilitat!

El vell miop.—Caram, senyora Nuri! Es veu que li prova l'estiu. La trobo amb la cara més plena!...

COMARCALISME ORIENTAL

Possiblement, la nota política de la setmana. L'ha constituïda el document secret i profusament reparat, que els elements de la Comarca del Vallès Oriental han imprès a can Garrell de Granollers.

Amb tot, el document esmentat potser no hagués sortit d'una discreta penombra, a no ésser per un comentari que ha publicat mossèn Brunet a La Veu de Catalunya.

Esbombat l'afer, sembla que el Directori de l'Esquerra s'ocuparà de la qüestió en una reunió que celebrarà aquesta mateixa setmana i que Grau Jassans i la Comarca del Vallès Oriental seran expulsats del Partit.

Si això succeeix, Grau Jassans i Tries de Bes en les pròximes eleccions podran anar plegats a Granollers.

CONTES DE LA VORA DEL FOC

El Correo Catalán publicava diumenge, en la secció Acotaciones de un lector, un article fet a base d'aplicar la moralitat d'un conte conegut, a un fet polític. El començament de l'article feia així:

«El cuento de la lechuga No es de hoy el cuento de la lechera. Es de ayer y de siempre.

SUBHASTA

CADA DIA gran variació d'articles de 4 a 7 de la tarda

HOTEL DE VENTAS

PELAI, 8. - TELEFON 14370

LA REGLA

SUSPESA tornarà ràpidament i sense perill amb «PERLES FEMI»

La buena muchachita hacia sus cálculos optimistas sobre el empleo que daría al dinero obtenido con la venta de la leche que en un jarro llevaba sobre su linda cabeza. Cuando más contenta iba y más segura de la realización de sus proyectos, una pequeña piedra, interpuesta en su camino, la hizo tropezar y caer. Y allá se fueron con los cascotes del jarro roto en mil pedacitos, todas las ilusiones de la pobrecita...

Oj que es bonic El cuento de la lechuga? Si segueixen publicant contes així, ens agradaria que un dia ens expliquessin aquell que li diuen El cuento de la lechera...

El dia «rojo» es va descolorir.

En Manuel Brunet ha escrit al nou Lama del Tibet oferint-se-li per tot el que convingui.

De passada li demana que el consideri súbdit tibetà.

Al Tibet es temen disturbis.

Al Manxukuo s'ha declarat festa nacional.

Havent complert Granier-Barrera els dos mesos de presó que li foren imposats, en Lerroux ha quedat net com una patena.

En Samper també.

El Miliano no encara.

En els campionats de natació els nostres representants van prendre un bany. O els el van donar...

En Gil Robles, quan va pel carter, sempre camina per la C. E. D. A.

En el viatge a Roses, organitzar per El Día Gráfico, no es va marejar ningú.

Als campionats d'atletisme no han guanyat els catalans perquè no portaven mitjons Molfort's.

En Pita Romero està escrivint una Gua nocturna della Città dei Vatican.

Quina barba! Sí, però... miri: és de paper i de la casa Guarro. En tinc per tota la vida.

CORREU... HI TOTS!

El carro del vi. — Aquestes xafarderies són la nostra debilitat. N'hem espigolat algunes que s'aprofiten.

Sara Blanca. — Allò que se'n diu ni amb rodes.

Black-Lamb. — No ens escriviu més cartes com aquesta, que acabem plorant tots. De les 99 probabilitats contra 100, hem escollit la que fa cent i publiquem el vostre dibuix. Ara us queden 99 probabilitats contra cap...

H. Y. Z. — Arxivem la foto. En aquest esport no hi hem ficat mai el morro. Per què no ens conteu quatre coses vosaltres mateixos? Ja ho amanimem.

Joan Farré. — També passa a l'arxiu. Dia vindrà...

Quinet. — A vós ja us ha arribat el dia. El dia d'anar al cove. TAR and BANA. — Qui va al cove va al castell. Entesos?

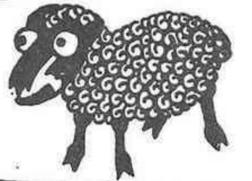
Exposició y venda de tota mena d'articles. Sempre venibles ocasions.

nos», «jugant», «delanters», i altres barbaritats. Ara que el subconscient el traïeix Brunet mereix els mots que avui dia són privatis del senyor Lluís Duran i Ventosa i exclusius de tots els seus discursos. LA F. A. I. I EL DOGMA No són conegudes per molts les circumstàncies en què el popular advocat de la F.A.I. senyor Vilarrodona va contraure no fa pas gaire allò que les cròniques de societat en diuen el matrimonial enllaç. Precisament per això, l'altre dia una persona de la intimitat del senyor Vilarrodona es dedicava a esbombar-ho: —Per l'església, amb jaqué i fent aguantar la cua de la núvia per dos pistolers autèntics! L'alludit, però, no es donà per entès. —Per cert—afirmà distretament—que fa uns quants dies que la meua senyora m'està recordant que amb les presses vam oblidar de casar-nos civilment i algun ximple l'ha anat a entabanar explicant-li que el matrimoni canònic no té efectes legals! Qüestió de detall, jove Vilarrodona...! ELS CORREUS D'ESPLUGUES De la crònica del corresponal d'Esplugues a El Diluvio: El carter de esta villa está disfrutando de las vacaciones veranie...

Aquest any, si voleu menjar bé, proveu Cuina Catalana i Basca "ORRIO". Consell de Cent, 255 (tocant Muntaner) — Obert tota la nit

ESTIUEJANTS

El Be a les Rosalles

LES ESTRENES

Generalment quan un cinema d'una casa distribuïdora no té pel·lícules per estrenar i és a l'estiu, tanca. De vegades, però, tanca encara que tingui films i d'altres ho fa encara que no depengui de cap casa distribuïdora, simplement per ésser l'estiu i demostrar que tota cuca ha de viure, fins els crítics, que quan va doblat de corredor d'anuncis com en la major part dels casos és una de les cuques més vives que coneixen els enomòlegs, i quan no, de les més mortes.

Al Coliseum, però, no ho entenen així (no que el crític corredor sigui la cuca viva i l'altre la cuca morta, sinó el referent a les estrenes) i, no solament estrena que estrenarà el seu material sinó que n'estrena de Metro, d'aquell que l'Urquinaona anunciava que estrenaria i, de sobte, garranyic garranyac, el va deixar tancat a fora i ell es va tancar per dintre.

Aquest film del qual parlem és *Carne*. *Carne*, com el seu nom no indica, no és un film de carnissers, ni un film que passi als escorxadors de Xicago ni un film de la *mujercación*, ni un film de pecats ni un de vegetarians ni un de nudistes, sinó d'un lluitador alemany de pancrace que és un angelet, d'una senyora americana que acaba per tornar-s'hi perquè se li encomana l'angelicalitat i d'un home dolent, dolent, tan dolent, que fins resulta dolent l'actor que interpreta el tipus.

Afortunadament, però, el lluitador és interpretat per Wallace Beery, que fins és més bo com a actor que el mateix tipus de bon home que fa, cosa que és difícil perquè de tan bon home que resulta diríem que és ase. Sort, sort que fa el tipus mister Beery, que si no...

Karen Morley fa la senyora, una senyora que, abandonada pel dolent, que és Ricardo Cortez, en molt mala situació, i auxiliada pel lluitador, acaba per casar-s'hi obeint al traïdor que vol explotar-lo. Karen Morley, a més de fer aquestes i altres coses lleuges imita a la Greta Garbo d'una manera que trenca el cor. *Carne* és, en realitat, un film perquè s'hi llueixi Wallace Beery, però no n'hi havia necessitat perquè aquest actor és llueix sempre i encara que els altres haguessin estat bons no l'haurien perjudicat.

PUBLICITAT
CINEMA
 Passeig de Gràcia, núm. 37
 Telèfon número 79681
 Semblis continua de 3 a 8
 i mitja i de 10 a 12
 Localitat única:
 scient i pesseta
 Noticiaris Reportatges
 Documentals "FOX"

El Comitè del Cinema es torna a destapar

El Comitè del Cinema ja s'ha tornat a destapar. Sabem que s'ha destapat, però només ho sabem per referències, perquè al destapament només hi foren invitats els periodistes addictes, capaços de suportar l'operació sense dolor aparent.

L'acte fou aprofitat per sotmetre a una prova tan dura com psico-tècnica els mestres de l'Escola d'Estiu de la Generalitat, que la suportaren heroicament, encara que alguns no la pugessin resistir.

El suplici va tenir lloc al Kursaal el 27 de juliol i, per fer-ho més cruel, es va projectar primer *S.O.S. Iceberg*, per així comprovar per contrast, amb més exactitud, els desastrosos efectes dels dos films del Comitè en l'organisme dels pacients, o sigui dels impacients per sortir.

Es sabut de tothom que Déu Nostre Senyor sotmet sovint els homes a proves ben dures. El senyor Carner Ribalta, però, superà a Déu Nostre Senyor, en presentar

Cinema a Montgat

A la platja de Montgat han estat rodats uns exteriors de la producció nacional que sembla que s'anomena *Una setmana de il·lusió*. Hi prenen part, entre altres actors dolents, Tony d'Algy, Rosita Roldán, recentment rescatada en unes excavacions fetes a Empúries, i el senyor Palacios.

En una escena, en la qual Palacios i la característica—una pobra dona d'uns 40 anys—han de recórrer, fugint, uns dos-cents metres de platja, i després d'haver-ho assajat dues vegades i quan ja els dos actors no podien materialment dir fava, s'ordenà el rodatge definitiu; quan ja aquest s'acabava, un nen de pocs anys va travessar l'espai de visual de la màquina, enarbollant, joies, un aeroplà de canya.

Hom va riure de debò, sobretot un senyor alemany, que s'estirava els cabells i renegava com un oriol. Aleshores vàrem comprendre que, malgrat totes les aparences, la pel·lícula també tenia director.

Gent de muntanya i *El país de l'avellana*, amb el seu discurs i després amb els dos films.

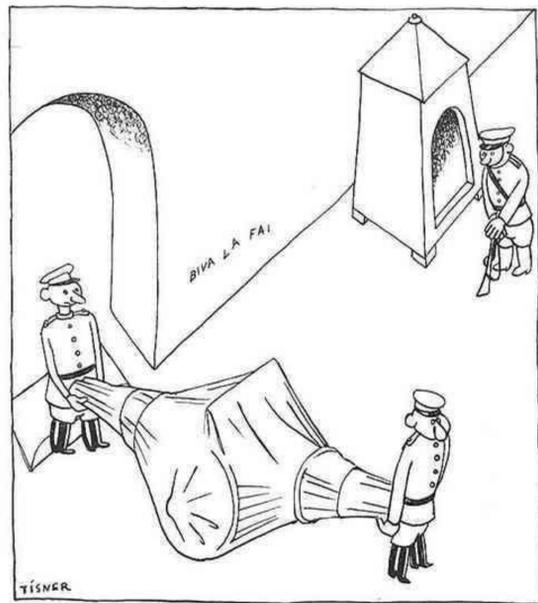
Déu Nostre Senyor, però, justifica les seves proves amb ulteriors premis, en aquesta vida, o bé en l'altra amb la glòria del cel, que és un veritable *monio*. El *monio* del Comitè del Cinema és la censura cinematogràfica. L'única diferència entre una cosa i l'altra, està en què Déu Nostre Senyor dona el cel als que es sacrifiquen, i el Comitè del Cinema sacrifica als altres i es queda ell amb la censura.

Es tracta de dos films de gènere rus, d'aquell tan apropiat, per les seves qualitats absorbents, per fer-ne llençols per a criatures de bolquers. La *Gent de muntanya* fa carbó al Montseny, i *El país de l'avellana* no és, com podria creure el lector desprevint, cap allusió a les possibilitats de Catalunya sota la ferula del Comitè, sinó realment el país de l'avellana. En tots dos films es presenten cases típiques del país de la U. R. S. S. mirant a l'aparell i una sonorització a base d'una magnífica gramola i el conegut Orfeó Gracienc.

El senyor Carner Ribalta explicà, en el seu discurs i en les gasetilles enviades als diaris, que el que ell volia fer eren documentals de Catalunya, perquè no es perdi el folklore. Sembla que l'any que ve el Comitè farà els documentals de tots els jocs florals de Catalunya.

Es diu que el fet d'haver estat projectats els dos films del Comitè en sessió privadíssima i no en sessió pública, es deu a la correcció del públic quan al Coliseum es presentà el film de l'obertura del Parlament, que originà un gran escàndol, i no pas per raons d'ordre públic. Ara, però, toquem estranyia aquesta reserva, tractant-se, segons l'assessor tècnic, dels veritables *Bens Hurs* del cinema documental.

Ara, que pel públic potser no són més que els *Ben i Ben* i *Ben Hurs*, i l'assessor tècnic ho sospitava. La por guarda la vinya, i fins l'avellana.

El sentinella. — Vols-t'hi jugar que s'enduen alguna arma?

D'EL BE NEGRE de 4 d'agost de 1931

«Xenus, Pijoan i C.»

JOSEP PLA INGRESSA BRILLANTMENT A LA CORPORACIÓ

El Sol del passat dimecres publicava un article a primera plana sobre la situació de Catalunya. Aquest article, que no anava signat, acabava amb el següent paràgraf:

En los ambientes políticos catalanes de Madrid más responsables se hablaba ayer, más o menos humorísticamente, del resultado del referéndum, que tendrá lugar en Cataluña, el día 2 de agosto, y se hacía observar que las facilidades

para votar serán tan considerables, que existe el peligro de que vote más gente que la inscrita en las listas oficiales.

El BE NEGRE desmentiria la seva fama de periòdic excel·lentment informat si no sapigués que l'autor d'aquest article anònim no és altre que l'admirat Josep Pla, l'illustrador de *La Veu de Catalunya*.

L'esmentat article ha produït un efecte immillorable en els medis catalanistes. Tan bon efecte, que en algunes famílies s'ha discutit la possibilitat de variar la manera de saludar, d'aquí endavant, al conseqüent periodista Josep Pla.

Es inútil afegir que aquest, per la seva banda, ha rebut mant telegrama de felicitació dels senyors Marsillach, Luca de Tena i Baró de Viver. La Societat «Xenus, Pijoan i C.», tan sòlidament reputada a Catalunya, ha cregut que havia arribat l'hora d'obrir fraternalment els braços al brillantíssim Josep Pla. I aquest, no cal dir-ho, s'hi ha llançat de cos i ànima, després d'assegurar-se, com a mesura elemental de precaució, que el sopar d'aquell vespre estava pagat.

«MIRRA... I NO EM TOQUIS O EL 30-40 HP. DEL GERMÀ GASSOL.

Feia temps que els admiradors del germà Gassol havíem arribat a mig oblidar que era poeta. Prou deïem el poeta Ventura, el poeta Gassol, el germà poeta i altres delicades expressions per l'estil; però, de fet, en dir poeta, no volíem pas significar precisament que en Gassol fes versos. Però vet ací que ara, el germà poeta d'en Puig i Ferrater ha publicat un llibre: *Mirra*.

Jo no obro els llibres de versos pel començament. Els obro pel mig. És una mania; penso que el tall rodó o la mitjana deuen ésser al mig i que els millors versos també són al mig del llibre; l'obro, doncs, pel mig i em trobo amb:

ELS DOS CAVALLS

El títol em va agradar i de seguida em vaig posar a llegir:

Cavall blanc, cavall foll, cavall meu

Com que vaig patir una mica per pronunciar-ho, vaig fer-me un massatge a la llengua, i...

Cavall blanc, cavall foll, cavall meu

Al cap de mitja hora ja em sortia tot seguit i vaig poder continuar:

Cavall blanc, cavall foll, cavall meu que aquest vent, que aquest cel,

El recader de Montjuïc

Roldán, el conegut Roldán, està fent una cosa que es diu si serà un film i es titularà *Cantaré para ti*. La major semblança que té amb un film és el títol, que és d'un film d'Al Jolson. Quan estarà acabat li trauran el títol i el que quedí, si en queda alguna cosa, es diu si serà estrenat.

La cosa es fa, és a dir, es desfà, a l'Orpheu.

El desaparecido, de Rambal, que també es fa a l'Orpheu, tan aviat apareix sota la direcció del conegut Graciari.

Els tècnics de l'Orpheu asseguren que el fet de treballar Graciari en un *plateau* i Roldán en un altre, són senyals inequívocs de la pròxima guerra europea. I el més greu del cas és que quan ho deien encara no havia estat assassinat Dollfuss ni s'havia mort Hindenburg.

que aquests nivells em fan gelosia. Que tot corre, tot vola i tot bronz [damunt meu.

Aquest damunt té molta intenció, després es veurà. Ara tornem als cavalls:

Cavall d'anells, cavall de Déu.

Dos cavalls més, això sí, dels que entrebanquen la llengua: i... ai! Déu ens guardi d'una equivocació al final d'aquest vers.

I seguim, que no hem acabat de patir:

Cavall blanc, cavall foll, cavall meu

Ep! no es creguim que siguin els mateixos del començament. No. Són uns altres, perquè aquesta és la segona estrofa, en la que també hi ha:

Cavall d'anells...

i l'altra, que no m'atreveixo a repetir per por de dir un disbarat. Entrem a la tercera estrofa:

Cavall blanc, cavall foll, cavall meu

Jo no sé per què la poesia es titula *Els dos cavalls*; en porto comptats almenys trenta.

Després ja no és un cavall; és un *Genet blanc, genet foll, genet meu*

I ací el poeta pregunta ingènuament:

A on sóc?

Jo no ho sé, però amb tants cavalls pot ésser a la quinta... avinguda de Nova York.

Ara ve l'estrofa final, que és la millor; comença, per a variar, amb:

Cavall blanc, cavall foll, cavall meu

I després de dir-nos el poeta que es podreix, li diu al cavall:

Si tu també sentíssis Déu, amb quin esclat de joia us cridaria.

El primer vers tracta el cavall de tu, sense compliments; però en el segon ja el tracta de vos; ja li fa respecte.

Bé, acabem:

...De joia us cridaria: au! au! au! au...!

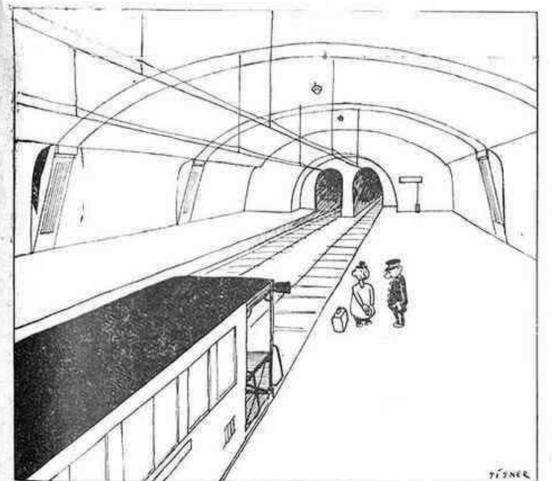
que el camí és ample i el cel blau.

Jo crec que aquesta última estrofa podia millorar posant-hi un gos, que fa molt bonic darrerament el cavall; així quedaria:

Au! au! au!

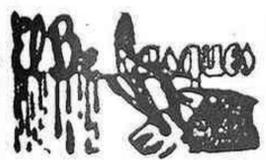
que el camí és ample i el cel blau. Guau! guau! guau!

PRINCIPAL PALACE
 Companyia de Revistes de Margarida Carbajal
 Avui nit, i totes les nits, el GRAN EXIT de Silva Aramburu i mestre Padilla
LAS INVIOABLES
 Totes les tardes
LAS MUJERES DEL ZODIACO
 per la super-vedette MARGARIDA CARBAJAL

(En el darrer atacament als Ferrucaris Catalans, tantes vegades atacats, els lladres s'endugueren 13.000 pessetes.) (Dels diaris.)

—Vol dir que 13.000 no són les vegades que els han atacat, i el que s'han endut és una pesseta?

El nostre més conspicu escultors estan desesperats des que Lola la brasilenya, va deixar de fer de model. El pobre Canyes es va trobar amb que no va poder acabar una figura que tenia començada i que ell deia que havia de reportar-li tanta glòria, o més, que aquell homenet que va enviar a l'exposició del nu.

A Viladomat, però, la decisió de Lola encara que li ha vingut prou malament, perquè perd una model com no n'hi ha gaires, no l'ha agafat tant de sorpresa com això; ja n'havia fet qui sap quantes d'aquelles escultures de petit tamany que agraden tant als que hi entenen. De totes maneres, li'n queda alguna per acabar, amb gran disgust del seu manager Lena.

Sempre havíem dubtat de les dones, però veient el mal cor d'aquesta Lola que deixa plantats els pobres artistes amb obres a mig fer, encara hi haurem de creure menys.

No ens agrada gens de fer propaganda, com ja saben els nostres estimats lectors, però hem de dir que el número d'Art dedicat a Nonell, és una cosa que val. Hi ha un feix de reproduccions que no es poden comptar i, gràcies al

talent del taciturn Merli, molt pocs articles—si ho lamentem pels crítics, que han deixat de escriure's i, per tant, de cobrar-los, ho celebrem pels compradors de la revista, que hi surten guanyant—, un d'en Benet, un altre d'en Josep Maria Junoy i el tercer d'en Camps Ribera que, no cal ni dir-ho, és el que té més motius per conèixer a fons l'obra del gran pintor.

Continuant la nostra enquesta sobre els punts d'estiueig dels nostres artistes i crítics, podem afegir que:

En Josep Maria Junoy ha sortit a estiuar cap a Lourdes, on posarà una parada de medalles i escapularis.

L'Ernest Maragall, a Juan-les-Pins, a continuar les seves conquestes de cors femenívols—ai!

En Vidal Roldán, esperarà a la tardor, quan s'hagi alçat la veda, per dedicar-se a la caça, que li resulta tan reproductiva al natural com pintada.

En Manuel Humbert diu que no es mourà de Cerdanyola i, si està de «fili», continuarà la seva tongada de noies boniques—l'enhorabona pels col·leccionistes.

En Sisquella tampoc vol moure's de Sitges encara que hi faia tanta barrià estiuenca com vulguin; ell no es mou de casa i vinga pintar—i cada dia millor.

En Gerard Carbonell, també.

En Soler Díez, a les coves d'Altamira.

En Carlos Vázquez, a qualsevol comèdia dels Álvarez Quintero.

MOLT BEE!

Llegim:

«La de los ojos en blanco, nueva revista de González del Castillo y Muñoz Román, con música del maestro Alonso, no será leída por sus autores a la Empresa del Principal Palace hasta los primeros días del mes de septiembre.»

A pesar de esto, se ha dicho que han empujado los ensayos de dicha obra.»

Realment, és estrany que comencin els assaigs d'una obra que encara no s'ha llegit, oi més quan la costum a casa nostra és de començar-la a assajar un cop estrenada.

Renovació publica un interviu amb l'artista Maria Teresa Klein:

«Al lado de María Teresa Klein—diu el periodista—no es posible tomarse la vida en serio. Quién habla de preocupaciones!»

I, per demostrar-ho, el periodista escriu, més avall:

«Es que tiene la sal y la gracia por arabas; dicho sea en términos corrientes. Y, a pesar de esto, María Teresa no es una importación provinciana.»

Boxa - Olympia Ring

Avui, a les 10'15' nit, presentació de

Isidor Gastañaga

davant

La Roe

BARRANCO - MICÓ

BLAI - ARLÀNDIZ

Entrada general : 3 pessetes

Frontón Novedades

Corts Catalanes, 638

Tots els dies tarda i nit grans partits quinielas pels asos de la pala.

O sigui, que el redactor de *Renovación* no comprèn que una persona graciosia pugui ésser catalana.

Aquest jove no es deu haver fixat mai amb en Pich i Pon...

Seguint la moda establerta entre els aficionats a cirabotes de Madrid i provincials, a Barcelona també s'ha format la penya d'amics d'aquest funerari actor Lope, del qual els cartells diuen que és un actor còmic.

Ho trobem una broma macabra.

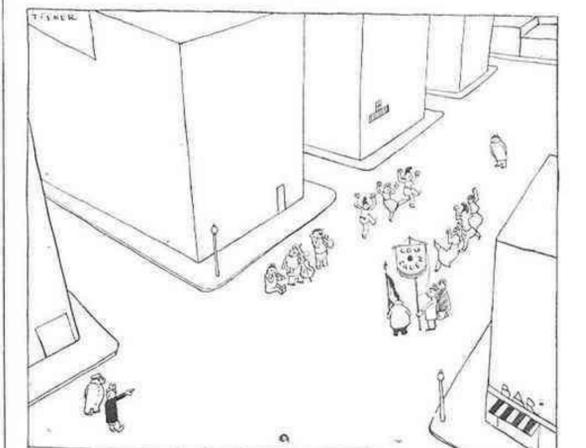
Si les coses no s'espantien, la temporada vinent tindrem quatre teatres catalans: Romea, Poliorama, Espanyol i el que escolleixin en Cladera i la Casals per a llur actuació.

Quatre teatres, un centenar de còmics i... quants autors? Esperem que el *Bulletí Oficial* de la Generalitat dictarà les ordres oportunes per a designar-los.

Els professors d'orquestra madrilenys han declarat el boicot al mestre Jacinto Guerrero, aquell de: «haque ver mi abuelita la pobre», més conegut pel molt que ha fet pel gènere líric, actuant d'empresari del cinema Capitol. Les estones que així ha esmerçat, no les ha dedicat a fer música. Déu li pagui!

Tothom ha reconegut la injustícia de la desmesurada mesura pre-

Maricel - Park
 El Parc d'Atraccions més important d'Europa
 El més bell mirador del Mar, la Ciutat i la Muntanya
 Tots els dies funcionaran totes les grans atraccions:
MUNTANYES RUSSES
WITCHING WAVES
 i altres atraccions
 Entrada al parc, 50 cèntims
 Aada i retorn en el Funicular de Montjuïc i entrada al parc, 1 pta.

—Mira «Lou Calen» com balla!

